

Manuál tvorby školského vzdelávacieho programu

Postup zavedenia iŠVP a harmonogram tvorby iŠkVP

Inovovaný Štátny vzdelávací program

- ▶ Štátny vzdelávací program. Primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy
- ▶ Štátny vzdelávací program. Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy

**Inovované štátne vzdelávacie programy sú platné od
01. 09. 2015**

Kde nájdete iŠVP

- ❑ www.statpedu.sk – odkaz Inovovaný Štátny vzdelávací program
- ❑ [Link – http://www.statpedu.sk/sk/Inovovany-Statny-vzdelavaci-program.alej](http://www.statpedu.sk/sk/Inovovany-Statny-vzdelavaci-program.alej)
- ❑ www.minedu.sk – odkaz Aktuálne témy

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚST

Organizácia ŠPÚ
Aktuality
Štátny vzdelávací program
Inovovaný Štátny vzdelávací program
Pilotná fáza zavádzania inovovaného ŠVP pre MŠ
Cieľový požiadavky

Vitajte na stránke
Štátneho pedagogického

Štátny pedagogický ústav plní úlohy zabezpečenia štátnej politiky v oblasti vzdelávania škôl a školských zariadení ako aj vzdelávania učiteľov a riadenou organizáciou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Medzi hlavné aktivity ŠPÚ patrí riešenie aplikovaného pedagogického výskumu;

Zavádzanie iŠVP do praxe

Inovované štátne vzdelávacie programy sú platné od 01. 09. 2015

iŠVP sa školskej praxe zavádzajú postupne

- ▶ v 1. ročníku základnej školy,
- ▶ v 5. ročníku základnej školy,

Žiaci, ktorí budú v školskom roku 2015/2016

- ▶ v 2. až 4. ročníku základnej školy,
- ▶ v 6. až 9. ročníku základnej školy,

sa naďalej vzdelávajú podľa súčasne platných štátnych vzdelávacích programov.

Pomenovanie jednotlivých ŠkVP školy

- ▶ Škola bude mať od školského roku 2015/2016 dva typy školských vzdelávacích programov, je nutné tieto programy od seba odlíšiť uvedením špecifického prívlastku **INOVOVANÝ**.

**Inovované štátne vzdelávacie programy sú
platné
od 01. 09. 2015**

Škola musí k iŠVP vypracovať iŠkVP

Prečo je potrebné vypracovať iŠkVP

▶ inovovaný ŠVP

- inovácia neprináša len „kozmetické úpravy“
- zmena RUP
- vzdelávací obsah a výkon je vo väčšine predmetov stanovený do ročníkov
- inovácia posúva dôraz z obsahu smerom k výkonu
- zmena tvorby učebných osnov iŠkVP

Harmonogram tvorby ŠkVP

Do 01. 09. 2015	Škola je povinná vytvoriť inovovaný učebný plán pre 1. až 9. ročník ZŠ. Inovovaný učebný plán podľa iŠVP je platný len v 1. a 5. ročníku základnej školy.
	Škola vytvorí koncept ŠkVP pre inovatívne ročníky, t. j. pre 1. a 5. ročník. Koncepty nemusí odovzdávať zriaďovateľovi.
Do 30. 09. 2015	Škola je povinná vytvoriť inovované učebné osnovy ŠkVP pre 1. a 5. ročník ZŠ. Inovované učebné osnovy ŠkVP sú platné len v 1. a 5. ročníku ZŠ.
Do 31. 08. 2016	Škola je povinná vytvoriť kompletný inovovaný školský vzdelávací program pre 1. až 9. ročník ZŠ. Inovovaný školský vzdelávací program je platný od 1. a 5. ročníka štúdia školského roku 2015/2016 a v nasledujúcich školských rokoch postupne.

Cieľ Manuálu tvorby školského vzdelávacieho programu

**Znížit
kvantitu
–
Zvýšit
kvalitu**

Manuál tvorby školského vzdelávacieho programu

Čo obsahuje Manuál?

- postup zavedenia iŠVP a harmonogram tvorby iŠkVP
- tvorba učebného plánu
  - vysvetlenie jednotlivých poznámok RUP
  - profilácia školy
- tvorba školského vzdelávacieho programu
  - tvorba učebných osnov iŠkVP
  - prierezové témy
- tvorba TVVP/ČTP
  - v prílohe nájdete návrhy modelov TVVP/ČTP
- od ŠkVP ku kurikulárnemu riadeniu školy
  - autoevalvácia školy
- ŠkVP k inkluzívnemu vzdelávaniu v ZŠ

Učebný plán

Rámcový učebný plán iŠVP

- ▶ RUP pre školy s vyučovacím jazykom slovenským;
- ▶ RUP pre školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny;
- ▶ RUP pre školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny.

**Inovovaný RUP a inovované UP ZŠ platia len pre 1. a 5. ročník
ZŠ**

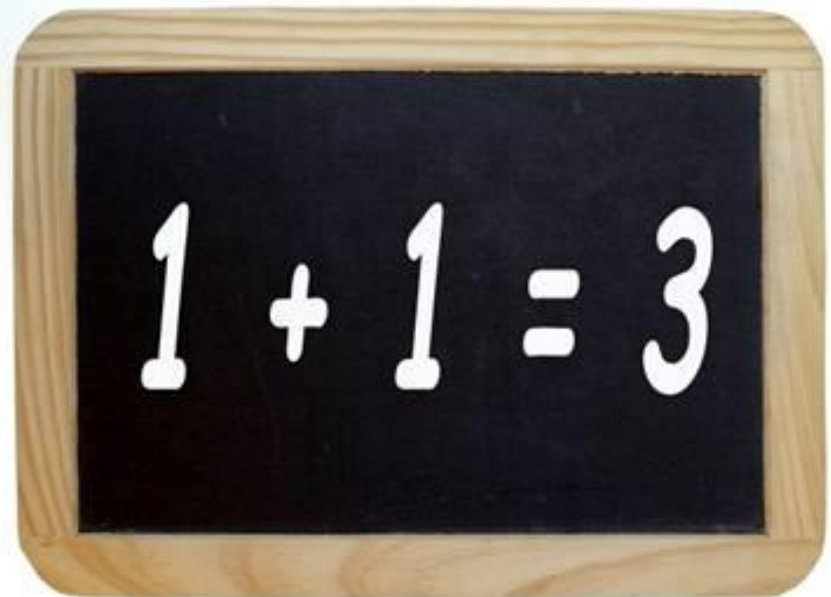

Od rámcového učebného plánu k učebnému plánu školy

- ▶ Rámcový učebný plán pre základnú školu stanovuje hodinovú dotáciu pre jednotlivé ročníky
- ▶ Škola môže rozdeliť časovú dotáciu aj podľa stupňov
- ▶ V ŠkVP musí byť presne vysvetlený postup tvorby UP, t. j. ktorý vyučovací predmet bude mať časovú dotáciu v súlade s rozdelením RUP do ročníkov a ktorý predmet bude mať časovú dotáciu stanovenú v rámci stupňa.
- ▶ Tvorba učebného plánu ŠkVP musí byť v súlade so všetkými požiadavkami, ktoré sú uvedené v príslušnom RUP a ich zakomponovanie musí byť jasné
- ▶ Škola si môže v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností.

Problémy RUP v nadväznosti na ŠkVP

- ▶ Disponibilné hodiny
- ▶ Poznámková časť

Povinné hodiny

- ▶ Predstavujú základnú a štátom garantovanú časovú dotáciu pre jednotlivé vyučovacie predmety.
- ▶ V rámci učebného plánu školy nesmie byť žiadna časová dotácia pre konkrétny vyučovací predmet nižšia ako časová dotácia stanovená RUP.
- ▶ Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu pre 1. stupeň ZŠ a 2. stupeň ZŠ rozdeliť hodinové dotácie (aj vzdelávacie štandardy) na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých učebných predmetov.

Disponibilné hodiny

- ▶ Predstavujú časovú dotáciu uvedenú v ŠVP, ktorú školy musia využiť na vyučovacie predmety vo svojom ŠkVP.
- ▶ Umožňujú škole jej profiláciu, reflektovanie potrieb žiakov alebo miestnych podmienok.

Na čo použiť disponibilné hodiny

- ▶ zvýšenie hodinovej dotácie vyučovacieho predmetu RUP
- ▶ vytvorenie/zaradenie nového vyučovacieho predmetu

Zvýšenie hodinovej dotácie vyučovacieho predmetu RUP

- ▶ Škola posilní časovú dotáciu existujúcich predmetov, pričom mení kvalitu vybraných výkonov vzdelávacieho štandardu týchto predmetov.
- ▶ V časti učebné osnovy ŠkVP zaznamenáva škola iba zmenené výkony a ich dopad na profiláciu žiaka s ohľadom na rozvoj príslušných kompetencií.

Vytvorenie/zaradenie nového vyučovacieho predmetu

- ▶ časová dotácia určená pre nový vyučovací predmet, ktorý bude podporovať profiláciu školy
- ▶ škola je povinná vypracovať učebné osnovy Formu a rozsah učebných osnov ŠkVP platná legislatíva nestanovuje, je v kompetencii školy zvoliť primeraný rozsah a formu vzhľadom na svoju profiláciu a vzdelávací zámer.

Poznámky RUP v nadväznosti na ŠkVP

- ▶ Poznámka RUP pre ZŠ s VJS, č. 1: Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2011 Z. z. podľa podmienok školy.
- ▶ Poznámka RUP pre ZŠ s VJS, č. 2: Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno–odborné a materiálno–technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.

Poznámky RUP v nadväznosti ŠkVP

- ▶ Poznámka RUP pre ZŠ s VJS, č. 4: Ak má škola vhodné podmienky na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova, využije voliteľné (disponibilné) hodiny v primárnom vzdelávaní na posilnenie uvedeného predmetu.
- ▶ Poznámka RUP pre ZŠ s VJS, č. 5: Škola je povinná z rámca voliteľných hodín ponúknuť žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne.
- ▶ Poznámka RUP pre ZŠ s VJS, č. 7: Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu veku primeranosti.

Poznámky RUP v nadväznosti na ŠkVP pre ZŠ s VJN

- ▶ Poznámka RUP pre ZŠ s VJS, č. 2: Povinný vyučovací predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra sa vyučuje v školách s vyučovacím jazykom maďarským. V tomto predmete sa trieda rozdeľuje na každej vyučovacej hodine. Skupiny sa naplňajú do počtu najviac 17, pričom je možné spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka.

Tvorba pedagogickej dokumentácie k vyučovaciemu predmetu

Tvorba pedagogickej dokumentácie

- ▶ škola ponechá vyučovací predmet bez zásahov tak, ako je zadaný v ŠVP
- ▶ škola zvýši časovú dotáciu vyučovacieho predmetu a upraví kvalitu výkonu
- ▶ škola vytvorí nový vyučovací predmet a vytvorí UO ŠkVP.

Ak sa nenavýši časová dotácia vyučovacieho predmetu – časť Učebné osnovy ŠkVP

- ▶ Ak škola ponechá vyučovací predmet bez zásahov, postupuje v súlade so vzdelávacím štandardom predmetu, ktorý je uvedený v ŠVP.

V tomto prípade ostáva vzdelávací štandard predmetu bez akéhokoľvek zásahu. Nevkladá sa doň nový obsah ani výkon.

NIE JE POTREBNÉ vytvoriť učebné osnovy daného predmetu

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Ak sa zvýši časová dotácia vyučovacieho predmetu – časť Učebné osnovy ŠkVP

- ▶ Ak škola navýši časovú dotáciu vyučovacieho predmetu RUP musí upraviť kvalitu výkonu pre daný predmet

Vzdelávací štandard predmetu ostáva bez akéhokoľvek zásahu.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.
Je však nutné doplniť tie výkony vzdelávacieho štandardu, ktoré menia svoju kvalitu.

Príklady zmeny kvality výkonov vzdelávacích štandardov s využitím disponibilných hodín

Zmenu kvality výkonu môže slovne opísať

Príklad

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 2 hodiny. Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu

- ▶ 1 hodina v jazykovej zložke – oblasť produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií, najmä rozvoj tvorby jazykových prejavov – kompetencia: vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne.
- ▶ 1 hodina v literárnej zložke – oblasť tvorivých kompetencií – interpretovať literárny text.

Príklady zmeny kvality výkonov vzdelávacích štandardov s využitím disponibilných hodín

Zmenu kvality výkonu môže slovne opísať

Príklad

- ▶ Vo vyučovacom predmete anglický jazyk sa zvyšuje v UP v ŠkVP časová dotácia o 2 hodiny. Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na zmenu kvality výkonu v oblasti produktívnych komunikačných jazykových činností a stratégií, najmä na rozvoj hovorenia.

Príklady zmeny kvality výkonov vzdelávacích štandardov s využitím disponibilných hodín

Zmenu kvality výkonu môže slovne opísať

Príklad

- ▶ V rámci posilnenej časovej dotácie bude vyučovanie dejepisu zamerané na výraznejšiu prácu (do hĺbky) na kľúčovom fenoméne rodiaceho sa novovekého sveta – vynálezom kníhtlače. Žiaci sa naučia vnímať v prieniku minulosti a prítomnosti – skôr hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho dejepisu, občianskej náuky, mediálnej výchovy, estetiky – vplyv tlačenej knihy ako jednej z hybných zmien stredovekej spoločnosti cez prizmu niektorých fenoménov súčasného elektronického sveta.

Príklady zmeny kvality výkonov vzdelávacích štandardov s využitím disponibilných hodín

Zmenu kvality výkonu špecifikovať pomocou tabuľky

Príklad

- ▶ Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra v 6. ročníku bude meniť kvalitu výkonu v **jazykovej zložke predmetu** v týchto oblastiach

Čítanie s porozumením	√
Písanie	
Hovorenie	√

Príklady zmeny kvality výkonov vzdelávacích štandardov s využitím disponibilných hodín

Zmenu kvality výkonu špecifikovať pomocou tabuľky

Príklad

- Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu vo vyučovacom predmete anglický jazyk bude meniť kvalitu výkonu v týchto oblastiach

Počúvanie s porozumením	
Čítanie s porozumením	
Písomný prejav	✓
Ústny prejav – dialóg	✓
Ústny prejav – monológ	✓

Príklady zmeny kvality výkonov vzdelávacích štandardov s využitím disponibilných hodín

Zmenu kvality výkonu charakterizovať doplnením špecifických výkonov k rámcovým výkonom vo výkonovom štandarde

Príklad

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu v 7. ročníku vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra v jazykovej zložke zmení kvalitu výkonov v rámci kompetencie – písanie – tak, že sa k predpísaným výkonom pre danú kompetenciu doplnia špecifické výkony.

Špecifický výkon:

- ▶ Žiak dokáže v písomnom prejave uplatniť a vysvetliť nadobudnuté vedomosti z gramaticko–pravopisných osobitostí slovných druhov.
- ▶ Žiak dokáže v písomnom prejave uplatniť a vysvetliť nadobudnuté vedomosti z pravopisu písania slov cudzieho pôvodu (prevzaté slová, cudzie vlastné mená).
- ▶ Žiak dokáže v písomnom prejave uplatniť a vysvetliť nadobudnuté vedomosti z písania skratiek.

Príklady zmeny kvality výkonov vzdelávacích štandardov s využitím disponibilných hodín

Zmenu kvality výkonu charakterizovať doplnením špecifických výkonov k rámcovým výkonom vo výkonovom štandarde

Príklad

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu vo vyučovacom predmete anglický jazyk zmení kvalitu výkonu v rámci ústneho prejavu tak, že sa k predpísaným výkonom pre oblasť ústneho prejavu na úrovni A2 doplnia tieto špecifické výkony:

Žiak na konci A2 dokáže:

- ▶ jednoducho opísať ľudí, miesta a predmety, ktoré vlastní,
- ▶ použiť jednoduchý opisný jazyk v stručných komentároch.

Príklady zmeny kvality výkonov vzdelávacích štandardov s využitím disponibilných hodín

Zmenu kvality výkonu charakterizovať doplnením špecifických výkonov k rámcovým výkonom vo výkonovom štandarde

Príklad

Zvýšenou časovou dotáciou sa podporia učebné požiadavky, ktoré nie sú vymedzené vo vzdelávacom štandarde z dejepisu.

Žiaci dokážu

- ▶ rozpoznať základné technologické postupy kníhtlače (projekt – Odlejme si vlastnú literu);
- ▶ vysvetliť pojmy – matrica, patrica, litera;
- ▶ rozlíšiť na príkladoch základné znaky tlačeného a rukopisného textu;
- ▶ špecifikovať základné znaky kníhtlače;
- ▶ napísať fiktívny list našej triedy J. Gutenbergovi.

Príklady zmeny kvality výkonov vzdelávacích štandardov s využitím disponibilných hodín

Zmenu kvality výkonu charakterizovať doplnením špecifických výkonov k rámcovým výkonom vo výkonovom štandarde

Príklad

Zmenu kvality výkonu vo vyučovacích predmetoch biológia a fyzika možno charakterizovať doplnením špecifických výkonov k výkonovému štandardu, ktoré sú na kognitívne vyššej úrovni, napr.:

Biológia

Žiak vie

- ▶ vybrať vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny,
- ▶ **použiť vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny,**

Žiak vie

- ▶ vybrať vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny,
- ▶ pozorovať prírodniny mikroskopom, lupou,
- ▶ **navrhnúť postup pozorovania konkrétnej prírodniny.**

Fyzika

Žiaci

- odhadnú výslednú teplotu pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou
- **vypočítajú výslednú teplotu pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou**

Žiaci

- navrhnú experiment na dôkaz priamočiareho šírenia svetla
- **realizujú experiment na dôkaz priamočiareho šírenia svetla**

UO a novovytvorený vyučovací predmet

- ▶ Učebné osnovy ŠkVP každého nového vyučovacieho predmetu by mali byť štruktúrované a mali by brať do úvahy postupné pochopenie a nárast kognitívnych schopností žiakov
- ▶ Učebné osnovy ŠkVP, podobne ako vzdelávací štandard so svojou výkonovou i obsahovou časťou, majú predstavovať stratégiu, usporiadaný postup, ktorým niečo realizujeme, aby sme dosiahli svoje vytýčené učebné ciele

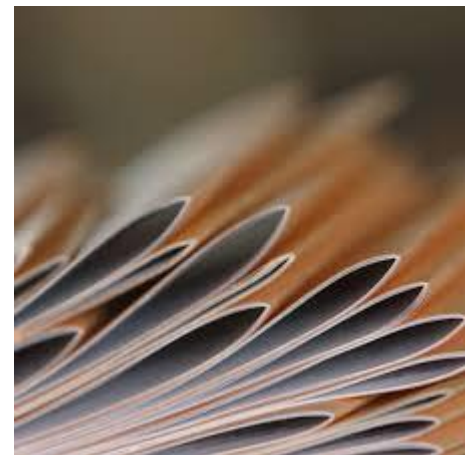
Učebné osnovy ŠkVP

Štruktúra UO ŠkVP

Formu a rozsah učebných osnov ŠkVP platná legislatíva nestanovuje, je v kompetencii školy zvoliť primeraný rozsah a formu vzhľadom na svoju profiláciu a vzdelávací zámer.

- ▶ Charakteristika novovytvoreného vyučovacieho predmetu
- ▶ Vzdelávacie ciele novovytvoreného vyučovacieho predmetu
- ▶ Vymedzenie výkonu
- ▶ Vymedzenie učebného obsahu

Prierezové témy

Prierezové témy

Prierezové témy sa môžu realizovať ako:

- ▶ integrálna súčasť učebného obsahu predmetov
- ▶ formou projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov,
- ▶ samostatného (voliteľného) predmetu.
- ▶ Ak prierezové témy napĺňané v rámci vyučovania konkrétnych predmetov, nie je potrebné ich osobitne zaznamenávať v triednej knihe.

Ak sú prierezové témy napĺňané v rámci vyučovania konkrétnych predmetov, nie je potrebné ich osobitne zaznamenávať v triednej knihe.

Prierezové témy v ŠkVP

Uvádzanie prierezových tém v ŠkVP

- ▶ ciele prierezových tém
- ▶ projekty
- ▶ kurzy
- ▶ samostatný voliteľný predmet

Tvorba TVVP/ČTP

Tvorba tematických výchovno-vzdelávacích/časovo-tematických plánov

Tematický výchovno–vzdelávací plán, resp. časovo–tematický plán podľa školského zákona nie je povinnou pedagogickou dokumentáciou školy.

- ▶ Rozhodnutie, či škola bude mať jednotlivé TVVP/ČTP, je v kompetencii riaditeľa školy, resp. dohody pedagogického zboru.
- ▶ Škola nemusí vytvárať učebné osnovy jednotlivých vyučovacích predmetov, preto odporúčame zostavovať TVVP/ČTP.

Tvorba tematických výchovno-vzdelávacích/časovo-tematických plánov

TVVP/ČTP

- ▶ je pedagogickým dokumentom učiteľa
- ▶ obsahuje učivo rozčlenené v rámci školského roku podľa jednotlivých ročníkov a predmetov
- ▶ učivo je začlenené do tematických celkov a tém podľa jednotlivých vyučovacích hodín
- ▶ je možné ho doplniť aj o ďalšie časti

Štruktúra TVVP/ČTP je na rozhodnutí školy, resp. si štruktúru dokumentu môže zvoliť aj učiteľ sám. Škola nemusí mať jednotnú štruktúru TVVP/ČTP.

Tvorba tematických výchovno-vzdelávacích/časovo-tematických plánov

- ▶ TVVP/ČTP zostaví konkrétny učiteľ pre konkrétnu triedu, v ktorej plánuje rozvrhnutie výučby na jeden rok podľa aktuálnych podmienok
- ▶ TVVP/ČTP v hlavičke obsahuje
  - názov učebného predmetu
  - školský rok
  - triedu, pre ktorý je určený,
  - časová dotácia na daný školský rok

Svoje otázky zasielajte na adresu

isvp@statpedu.sk

Ďakujeme za pozornosť!